

întâi stabilite la art. 4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe,

- b) administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei);
- c) decide darea în administrare, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului public al satului (comunei), precum și a serviciilor publice de interes local, în condițiile legii;
- d) decide vânzarea, privatizarea, concesiunea sau darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului privat al satului (comunei) în condițiile legii;
- e) decide atribuirea și schimbarea destinației terenurilor proprietate a satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii;
- f) decide asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ în condițiile Legii cu privire la locuințe, precum și a întregii infrastructuri economice, sociale și de agrement de interes local;
- h) decide înființarea instituțiilor publice de interes local, organizează serviciile publice de gospodărie comunală, determină suportul financiar în cazul cheltuielilor bugetare, decide asupra regulilor de asigurare a curățeniei în localitate”.

art.73 alin. (1) și (2) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, care stipulează, că „Serviciile publice locale se organizează de către consiliul local, la propunerea primarului, în domeniile de activitate descentralizate stabilite pentru unitățile administrativ-teritoriale de nivelurile întâi și al doilea, în limita mijloacelor financiare disponibile. Consiliul local poate decide contractarea anumitor servicii publice de interes local de la persoane fizice și juridice de drept privat, în condițiile legii”;

art. 77 alin. (3) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, care stipulează, că „Bunurile domeniului privat al unității administrativ-teritoriale pot fi înstrăinate, date în administrare, în arendă ori în locațiune, în condițiile legii”;

art. 71 Cod funciar al R. Moldova care stipulează, că „Schimbarea destinației terenurilor agricole, cu excepția categoriilor de terenuri prevăzute la art. 72 al prezentului Cod, se aprobă: prin hotărâre a Guvernului - pentru terenul agricol proprietate a statului, cu avizul consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi pe al cărei teritoriu se află terenul; prin decizie a consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea prin decizie a consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi pe al cărei teritoriu se află terenul proprietate a persoanei fizice sau juridice, în temeiul cererii proprietarului. Schimbarea destinației terenurilor agricole se realizează conform procedurii prevăzute în regulamentul aprobat de Guvern”;

art. 73 Cod funciar al R. Moldova care reglementează schimbarea modului de folosință a terenurilor agricole;

art.18 din Legea nr.1347 din 09.10.1997 privind deșeurile de producție și menajere, care reglementează cerințele privind depozitarea (înhumarea) și păstrarea deșeurilor;

art.16, art. 18, art. 22, art. 24, art. 24, art. 35 și art. 59 din Codul subsolului al R. Moldova, care reglementează temeuri de apariție a dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol;

atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol; perimetrele geologice și miniere; atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile; licențierea extragerii substanțelor minerale utile sau apelor minerale naturale și potabile; exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile,

pe parcursul lunii mai anul 2017 în lipsa deciziei Consiliului local de schimbare a modului de folosință și de dare în arendă a terenului proprietate a administrației publice locale, fără petrecerea licitației publice, în lipsa perimetrului minier, planurilor de dezvoltare a lucrărilor miniere, proiectelor tehnice și de recultivare a terenurilor etc., în baza unui acord verbal a permis SRL „Evrasccon Europe” extragerea neautorizată a substanțelor minerale de argilă de pe terenul cu suprafața de 0,03 ha situat în extravilanul localității, în volum de 1220 m³, în scopul recultivării gunoiștii comunei, cauzând, ca urmare a acțiunilor sale neglijente mediului înconjurător și statului prejudiciu în proporții mari în valoare totală de 146 720 lei.

Inculpatul ***** fiind audiat în ședința de judecată vina în infracțiunea imputată nu a recunoscut și a declarat că, a activat în calitate de primar în perioada anului 2015-2019 luna octombrie aproximativ. Când a devenit primar, la ei a fost făcută o gunoiște. Atunci s-a apropiat de directorul care construia drumurile și l-a întrebat dacă ar putea ca ei tot acest pământ care rămâne, să astupe acea gunoiște, deoarece tot acel gunoi trecea pe traseul Ungheni- Chișinău. Comunică că, directorul a cerut să se scrie o scrisoare din partea primăriei și ei vor da un răspuns. A făcut o astfel de scrisoare și i-a adus directorului, iar directorul a dat permisiunea și el ducea lutul la acea gunoiște și a îndreptat tot apoi oamenii iarăși oamenii au început iarăși să aducă gunoi acolo. A întrebat dacă ar putea să sape o groapa pentru a putea arunca gunoiul acolo. Au răspuns că nu au la moment timp pentru aceasta și el le-a arătat locul unde urmează de a fi săpat groapa. Ei întrebau în privința prundișului și au răspuns că dacă au nevoie de câteva mașini au putea lua. și să pună prundișul care rămâne să fie lăsat lângă groapă. El le-a arătat unde să sape, apoi a plecat în concediu. În timpul concediului a fost unde săpau, nu au avut întrebări. După concediu l-au sunat de la Chișinău și până la aceasta a fost chemat la Ungheni și l-au întrebat ce a făcut și atunci el a spus că a astupat acea gunoiște. Le-a lămurit doar că a fost prezent doar o singură dată când săpau groapa ulterior a fost în concediu. Indică că, Ungheniu i-au aplicat o amendă în mărime de 1000 lei. A fost întrebat dacă a scris o scrisoare în privința săpării unei găuri și el a spus că era în concediu și nu a scris nimic. Când a ieșit din concediu, a fost chemat la Chișinău la Anticorupție și l-au întrebat câți bani a luat pentru a săpa acea groapă. A comunicat că, nu a luat careva bani, a făcut aceasta pentru oameni. Susține că, bani nu a luat, nici vorbe nu era ca să ia careva bani. După asta a venit ofițerul de investigație căruia i-a arătat, i-a spus să meargă cu el să îi arăt care e situația. A văzut că era o grămadă de lut și după asta a fost chemat la Bălți. La consiliu nu a ridicat întrebarea despre gunoiște pentru că persoana din consiliu nu cunoștea. A ridicat întrebarea la consiliu pentru a ne oferi un lot de teren autorizat pentru gunoiște. După decizia consiliului primăriei a fost alocat un lot de teren nu la ***** dar la Zăzulenii, 2 loturi de pământ. Indică că, atunci când săpau gunoiștea el era în concediu. Secretara îndeplinea atribuțiile d-na Dovganova Maia. Notează că, poate că l-a sunat dar nu cunoaște pentru că când a ieșit în concediu a deconectat telefonul. Mai indică că, întreprinderea se numea SRL „Evrasccon”, pe directorul nu îl cunoștea. Doar m-au îndreptată spre el. Evenimentele pe care le-a descris mai sus nu își amintește când erau. Da, a scris o scrisoare în privința ca să astupe gaura. Le-a spus

că plec în concediu. A discutat cu directorul și peste 2-3 zile a ieșit în concediu. A fost chemat la Ungheni la ecologie și i-a fost aplicată amendă. Nu își amintește în baza cărui articol a fost amendat. Nu are copia procesului-verbal, ei nu i-au dat un bon cu care poate achita. Presupune că, poate secretara are acest proces verbal, nu știe.

Reprezentantul părții vătămate Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului, Panciuc Andrian în ședința de judecată a declarat că, nu îl cunoaște pe dl Garbuz și îl vede pentru prima dată. Afirmă că, susține toate cele declarate la faza de urmărire penală. Indică că, într-adevăr s-a constatat de către Inspectoratul Ecologic de Stat, că pe teritoriul localității *****, r-nul Ungheni de către SRL „Evascon Europe” au fost extrase substanțe minerale utile neavând dreptul de folosință transmis de Minister în modul stabilit. A fost extras argilă. Din câte își amintește doar argilă a fost extrasă. Agentul economic care a extras nu deținea nici perimetrul minier. „Perimetrul minier” este procedura de fapt de extragere a substanțelor minerale utile, în felul următor: un potențial beneficiar al subsolului se adresa cu o cerere la Minister prin care solicita transmiterea dreptului de folosință a unui sector din subsol. În cazul în care sectorul de subsol este cercetat, ministerul anunță concurs iar câștigătorului concursului i se atribuie dreptul de folosință. Ulterior după încheierea contractului cu dreptul de folosință, se poate vorbi deja despre beneficiarul subsolului se adresează către Agenția Geologie și resurse Minerale cu o cerere prin care solicită eliberarea actului privind perimetrul minier. Actul perimetrului minier se eliberează în baza unui proiect elaborat de o instituție specializată în domeniu care de fapt în acest proiect descrie tot zăcămintul, volumul, categoriile, inclusiv zonele unde urmează să fie depozitat modalitatea de extragere, etc. Respectiv, Agenția examinând documentele, eliberează acest act. Fapta ilicită comisă, adică extragerea, SRL „Evascon Europe” a fost documentată la 30.06.2017 fiind constatat cu certitudine că s-a extras substanță minerală utilă de pe o suprafață 1220 m² fiind cauzat un prejudiciul de 107967 lei. Actul în cauză este în vigoare, produce efecte juridice fiind întocmit de organul corespunzător. De asemenea, menționează, că pe parcurs Ministerul Agriculturii a înaintat o acțiune civilă împotriva la SRL „Evascon Europe” prin care solicită încasarea sumei prejudiciului în valoare de 107967 lei. Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 29 ianuarie 2019, judecător Stratulat a fost admisă integral acțiunea Ministerului Agriculturii, care ulterior fiind atacată cu apel. Apelul a respins și menținută hotărârea primei instanței. Nu cunoaște dacă a fost atacată la Curtea Supremă. Consideră că, ținând cont că instanța a admis acțiunea, nu mi pot fi pretenții la dl Garbuz. Notează că, suma de 147 000 lei este menționat la urmărire penală, deoarece este inclus și prejudiciul decopertare a solului. Susține că, la moment nu sunt pretenții la dl Garbuz.

Martorul Boboc Dumitru în ședința de judecată a indicat că pe Garbuz Vladimir îl cunoaște doar vizual, din motiv că sunt vecini cu Primăriile satelor unde locuiesc. Explică că, a fost trimis să încarce lut de pe un câmp, dar al cărui teren și cui îi aparține, nu cunoaște. A fost încărcat cu excavatorul firmei Evroscom. Își amintește că, era cald afară aproximativ spre toamnă. Afirmă că, în calitate de șofer a fost de 2 ori, dar ulterior i-a fost interzis de conducere. A transportat lut la indicația șefului Achif Madomed fiind șef șantierului a drumului Chișinău-Ungheni. A transportat lutul respectiv la estacada unde se depozita materiale de construcție. Câmpul era lângă s. *****. În acel moment nu cunoștea cu-i aparține acel teren, ulterior a aflat că aparține s. *****. Locul era la gunoiște. Nu a aflat de ce

i s-a interzis să transporte lut. Lutul nu cunoaște pentru ce a fost folosit. Nu a văzut ca lutul să fie folosit la constricția drumurilor. Mai indică că, în locul unde s-a încărcat cu lut, nu era nici un reprezentat de la Primărie sau chiar Primarul. Avea doar foaia de parcurs, alte careva acte nu avea la el. Locul de unde a fost încărcat cu lut, nu a văzut să fie îngrădit, era doar gunoiște, hotarele nu se vedeau.

Martorul Stadnic Vasili în ședința de judecată a comunicat că, cunoaște că Garbuz Vladimir este primarul s. Agronomvca, r-nul Ungheni. Indică că, el activează în calitate de contabil șef din 2003. Nu cunoaște dacă s-au efectuat careva lucrări pe teritoriul s. Agronomvca. La fel, nu cunoaște dacă în vara anului 2016, s-au efectuat careva lucrări de către SRL „Evroscom” pe teritoriul sat. Agronomvca. Susține că, la balanța la primărie nu este luată la evidență cariera din s. Agronomva și nici în anul 2016 nu era. Nu cunoaște dacă, din partea SRL „Evroscom”, au fost efectuate lucrări pe teritoriul s. Agromovca. Indică că, careva surse bănești pentru folosirea sau arendarea terenului din s. ***** nu au fost alocate. Relevă că, pentru perioada anului 2016 și ulterior nu a parvenit nici o sesizare vizavi de achitarea unui prejudiciu adus de primăria s. ***** , statului.

Martorul Sasu Raisa în ședința de judecată a comunicat că cunoaște că, Garbuz Vladimir este primarul sat. ***** r-nul Ungheni. Indică că, despre cazul dat a auzit pentru prima dată de la ofițerul de urmărire penal. Mai indică că, la ședința consiliului nu s-a examinat despre gunoiște. A auzit de la ofițerul de urmărire penală că, s-au efectuat careva lucrări pe teritoriul s. Agronomova. Susține că, activează în calitate de consilier de 3 ani. Comunică că, careva decizi la consiliul nu a fost adoptate și careva decizii referitor la amenajarea gunoiștii. La fel, nici referitor la darea în arendă nu a fost discutat la ședința consiliului. Nu cunoaște ce lucrari s-au efectuat în vara anului 2016 pe teritoriul s. ***** . Referitor la schimbarea destinației a 3 h de teritoriu, nu își amintește să fi discutat cu Imari Alexandru.

Martorul Dovganova Maia în ședința de judecată a indicat că, Garbuz Vladimir este primarul com. ***** , iar ea activează în calitate de secretar din decembrie 2007. Indică că, s-a dispus ca gunoiștea să fie puțin astupată. Nu își amintește să fi fost adresare către primărie. Nu a activat în calitate de șef a Direcției controlului Geologie. Nu își amintește data când a fost audiată, aproximativ în 2017 sau 2018. A declarat că, nu au fost depuse cereri de extragere a argilei și nu au fost examinate la ședința consiliului. Mai indică că, în perioada anului 2016 vara pe teritoriul sat. Agromovca de către Evroscom nu cunoaște ce lucrări au fost efectuate. Își amintește că, a fost scris un demers ca să fie astupată gunoiștea, dar ca să fie amenajată, nu a fost astfel de decizie. Nu cunoaște ce lucrări sau efectuat în acel loc. Notează că, SRL „Evroscom” în scris nu s-a adresat la primărie pentru a arenda careva teren din Agronomvca, dar verbal s-a adresat la Consiliu. La fel, nu își amintește când a fost efectuat control ecologic. Mai indică că, nu au fost spre examinarea consiliului careva cereri de excludere a 3 ari de teren din circuitul agricol sau schimbarea destinației ternului.

Martorul Uscatu Ala Vasile în ședința de judecată a relatat că, a activat în calitate de inginer cadastral la primăria sat. ***** din anul 2013 până la 30.03.2017. Explică că, la balanța primăriei sat. ***** , nu era gunoiște autorizată, dar gunoiștea neautorizată era în partea de nord a sat. ***** . Gunoiștea se afla pe pășune. În anul 2016, când se făcea reconstrucția drumului, nu cunoaște la gunoiște ce lucrări s-au efectuat. Indică că, în perioada anului 2016-2017, Consiliul local nu a adoptat careva decizii cu referire la deschiderea gunoiștii autorizate. Nu cunoaște așa întreprindere ca „Evsroscom” SRL. În vara anului 2016 la gunoiștea din sat. ***** nu cunoaște ce lucrări s-au efectuat. Nu cunoaște despre faptul că s-a extras argilă de pe teritoriul sat. ***** . Nu a participat în calitate de reprezentat al primărie la extragerea argilei.

Nu a primit indicații cu privire la pregătirea gunoiștii în sat.*****. Nu a fost invitată de către reprezentatul AGEOM. La fața locului unde a fost extras argila, pentru a semna un proces verbal ca reprezentant al primăriei, nu am fost invitată. Când a fost extrasă argila, nu a fost la fața locului.

Martorul ***** în ședința de judecată a declarat că, la controlul din s.***** r. Ungheni din 21.06.2017, a participat ca urmare a solicitării Inspectoratului Ecologic de Stat care la momentul respectiv conform Legii nr.131 din 2012 privind controlul de stat, era organul abilitat cu efectuarea controalelor în domeniul mediului inclusiv subsolul. Totuși la momentul respectiv în perioada reformării domeniului controlului de stat nu era modificat codul subsolului din 2009, care prevedea că controlul geologic se face de către agenția pentru geologie și resurse minerale, prin urmare reieșind din faptul că inspectoratul ecologic nu era dotat cu tehnică specială de lucru pentru efectuarea controalelor în domeniul subsolului a fost solicitat cu delegarea unui specialist din cadrul agenției. Prin ordin a fost delegat personal. Conform delegației de control a Inspectoratului Ecologic acesta a inițiat un control cu inspector din cadrul IE de stat în comun cu reprezentat al agenției. Deplasându-se la fața locului în limitele s.***** r. Ungheni s-a constatat efectuarea unor lucrări de extragere a argilei cu stația GPS a agenției verificat metrologic la momentul respectiv s-au stabilit punctele triunghiulare a ale excavației și grosime medie a stratului de argilă. Ulterior după prelucrare în condiții de birou datelor din teren precum și examinarea materialelor din fondul de stat de informații pentru subsolul din carul agenției a constatat că excavația minieră era ilicită pe sectorul respectiv nefiind evaluate și aprobate rezerve de argilă și puse la evidența în balanțele de stat în modul stabilit. Astfel excavația minieră avea la momentul controlului suprafața de 305 m² unde grosimea medie a stratului de argilă era de 4 m, respectiv volumul de argilă extras ilicit conform situației la 21.06.2017 era de 1220 m², astfel au fost încălcate prevederile art.18 al codului subsolului din 2009 adică lipsa contractului de atribuire în folosință a subsolului, art.22 al CS din 2009 adică lipsa actului de confirmare a perimetrului minier, art.35 CS în vigoare la momentul respectiv și anume lipsa licenței pentru genul de activitate respectiv și anume extragere substanțelor minerale și art.57 CS din 2009 și anume lipsa proiectului tehnic privind exploatarea zăcămintului și recultivarea terenurilor afectate. Ca rezultat al constatărilor menționate în scopul respectării prevederilor art.80 al CS și conform Instrucțiunea nr.385 din 2004 pentru evaluarea prejudiciului cauzat în rezultatul respectării legislației privind legii subsolului a evaluat prejudiciul cauzat prin extragere ilicită de argilă din limitele s. ***** r. Ungheni. La evaluarea prejudiciului a fost utilizat formula indicată în Instrucțiune cu aplicarea coeficienților stabiliți deja și utilizarea datelor pentru suprafața respectată, volumul extras și prețul de cost a unui m² de argilă, prețul de cost a fost stabilit din informația prezentată de către beneficiarii subsolului prin dările de seamă anuale pe care le prezintă agenției în modul stabilit de regulamentul respectiv. Valoare prejudiciului cauzat a constituit 107 967 lei rezultatele respective a fost expus în raportul cu privire la rezultatele controlului cu nr.09-22-033 din 22.06.2017 și raportul privind evaluarea prejudiciului cu nr.09-21-028 din 22.06.2017, toate informațiile obținute de către agenție în rezultatul controlului din 21.06.2017 în limitele s. ***** r. Ungheni au fost expediate către IE de stat prin scrisoare cu nr.530/09 din 23/06/2017 pentru examinare, întocmire a actului de control respectiv și finisarea controlului în modul stabilit de lg.131 din 2012. Afirmă că, a fost cauzat un prejudiciu mediului. Mai indică că, această modificare a Art.28 alin.4 CS nu poate influența din motiv că modificarea a fost după constatarea faptei ilicite din 21.06.2017. Comunică că, la momentul extragerii era doar argilă. Explică că, controlul a fost inițiat de către IE de stat, el a participat în calitate de specialist. La

fața locului doar a stabilit coordonatele punctele triunghiulare a excavației miniere după care prin contrapunere cu informațiile din fondul stat de infamații privind subsolul din cadrul agenției a constata că pentru sectorul respectiv nu au fost efectuate control de cercetare, evaluare, și aprobare a rezervelor de argilă. Fondul de stat conține informații înregistrate despre toate zăcămintele de substanțe minerale utile din țară cu amplasarea lor geografică și topografică, astfel pentru sectorul dat nu au fost efectuate anterior lucrări de evaluare și aprobare a rezervelor de argilă. Mai mult ca atât, conform art.18 și 24 CS contractele pentru extragere substanțelor minerale utile se încheie doar pentru acele sectoare rezervele cărora au fost aprobate în modul stabilit și puse la evidența de stat. Fapt care nu s-a constatat pentru sectorul din s. Agronomvca r. Ungheni. A stabilit doar argilă pe motiv că stratul de sol fertil nu este parte componentă a subsolului

De asemenea, vina acestuia se mai probează și prin intermediul următoarelor mijloace de probă:

Datele de fapt constatate prin Sesizarea Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale cu privire la fapta infracțională constatată în cadrul controlului inopinat desfășurat de Agenție în limitele s. ***** r- nul Ungheni și anexele la sesizare, inclusiv:

Actul de control nr. 18-DC/IES-17 din 30.06.2017 de inspectorii din cadrul Inspectoratului Ecologic de Stat cu participarea specialiștilor din cadrul AGRM cu privire la rezultatele cercetărilor efectuate în teritoriu în limitele s. ***** r-nul Ungheni;

Raportul nr. 09-22-033 din 22.06.2017 cu privire la rezultatele controlului în limitele s. ***** r-nul Ungheni;

Raportul privind evaluarea prejudiciului cauzat mediului în rezultatul extragerii nelegitime a substanțelor minerale utile nr. 09-21-028 din 22.06.2017. f.d. 6-27;

Datele de fapt constatate prin informația primăriei s. *** r-nul Ungheni nr.408 din 10.10.2017** prin care se confirmă că primăria nu a încheiat cu SRL „Evascon Europe”, contracte de dare în folosință/arendă a terenului cu suprafața de 0.03 ha, aflat în extravilanul localității, (f.d. 63);

Datele de fapt constatate prin informația SRL „Evascon Europe” din 14.02.2018 prin care se confirmă efectuarea lucrărilor de reparație a drumului R1 Chișinău-Ungheni-Sculeni de către întreprindere, (f.d. 78-85);

Datele de fapt constatate prin procesul verbal de cercetare la fața locului din 13.04.2018, cu privire la rezultatele examinării teritoriului din limitele s. ***** r-nul Ungheni, unde au avut loc extragerile de argilă, (f.d. 86-90);

Datele de fapt constatate prin informația Consiliului local s. *** r-nul Ungheni** prin care se confirmă că Consiliul nu a organizat careva ședințe ordinare sau neordinare la care în ordinea de zi să fie inclusă și ulterior discutată întrebarea de permitere a efectuării lucrărilor de amenajare a gunoștii sau extragere de argilă din extravilanul localității de către SRL „Evascon Europe”, (f.d. 127).

Aprecierea instanței

Potrivit art. 101 alin. (1) și (2) CPP al Republicii Moldova – fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Conform alin. (4) art. 100 CPP al RM, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Verificând materialele dosarului și apreciindu-le în cumul cu probele dobândite în ședința de judecată, instanța de judecată consideră că, vina inculpatului ***** privind *infracțiunea prevăzută de art. 329 alin. (1) Cod penal - neglijența în serviciu, cu următoarele semne de calificare: neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană cu funcție de demnitate publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*, este stabilită, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în prevederile art. 329 alin. (1) Cod penal, fiind respectate prevederile art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

În drept, fapta inculpatului ***** constă în aceea că, activând din 01.07.2015 în funcția de primar al comunei ***** r-nul Ungheni, fiind ales în funcția respectivă în rezultatul desfășurării la 28.06.2015 a alegerilor la funcția de primar din localitatea respectivă, validate prin Hotărârea Judecătoriei raionului Ungheni din 01.07.2015, prin urmare în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (3) Cod penal, fiind persoană cu funcție de demnitate publică, având o serie de atribuții stipulate în art. 29 din Legea privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006, inclusiv, de asigurare a executării deciziilor consiliului local; de inventariere și administrare a bunurilor domeniului public și celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului), în limitele competenței sale; de reprezentare a colectivității locale în relațiile cu alte autorități publice, persoane fizice sau juridice din țară sau din străinătate, precum și în instanțele de judecătorești în condițiile legii; de semnare a actelor și contractelor încheiate în numele colectivității locale etc. și-a îndeplinit necorespunzător obligațiilor sale de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele, astfel, prin ignorarea și nerespectarea prevederilor: **art. 14 alin. (2) lit. b), c), d), e), f), h) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală**, care stipulează, că *„Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art. 4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe,*

b) administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei);
c) decide darea în administrare, concesionarea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului public al satului (comunei), precum și a serviciilor publice de interes local, în condițiile legii;

d) decide vânzarea, privatizarea, concesionarea sau darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului privat al satului (comunei) în condițiile legii;

e) decide atribuirea și schimbarea destinației terenurilor proprietate a satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii;

f) decide asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ în condițiile Legii cu privire la locuințe, precum și a întregii infrastructuri economice, sociale și de agrement de interes local;

h) decide înființarea instituțiilor publice de interes local, organizează serviciile publice de gospodărie comunală, determină suportul financiar în cazul cheltuielilor bugetare, decide asupra regulilor de asigurare a curățeniei în localitate”.

art.73 alin. (1) și (2) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, care stipulează, că „Serviciile publice locale se organizează de către consiliul local, la propunerea primarului, în domeniile de activitate descentralizate stabilite pentru unitățile administrativ-teritoriale de nivelurile întâi și al doilea, în limita mijloacelor financiare disponibile. Consiliul local poate decide contractarea anumitor servicii publice de interes local de la persoane fizice și juridice de drept privat, în condițiile legii”;

art. 77 alin. (3) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, care stipulează, că „Bunurile domeniului privat al unității administrativ-teritoriale pot fi înstrăinate, date în administrare, în arendă ori în locațiune, în condițiile legii”;

art. 71 Cod funciar al R. Moldova care stipulează, că „Schimbarea destinației terenurilor agricole, cu excepția categoriilor de terenuri prevăzute la art. 72 al prezentului Cod, se aprobă: prin hotărâre a Guvernului - pentru terenul agricol proprietate a statului, cu avizul consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi pe al cărei teritoriu se află terenul; prin decizie a consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea prin decizie a consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi pe al cărei teritoriu se află terenul proprietate a persoanei fizice sau juridice, în temeiul cererii proprietarului. Schimbarea destinației terenurilor agricole se realizează conform procedurii prevăzute în regulamentul aprobat de Guvern”;

art. 73 Cod funciar al R. Moldova care reglementează schimbarea modului de folosință a terenurilor agricole;

art.18 din Legea nr.1347 din 09.10.1997 privind deșeurile de producție și menajere, care reglementează cerințele privind depozitarea (înhumarea) și păstrarea deșeurilor;

art.16, art. 18, art. 22, art. 24, art. 24, art. 35 și art. 59 din Codul subsolului al R. Moldova, care reglementează temeuri de apariție a dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol; atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol; perimetrele geologice și miniere; atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile; licențierea extragerii substanțelor minerale utile sau apelor minerale naturale și potabile; exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile,

pe parcursul lunii mai anul 2017 în lipsa deciziei Consiliului local de schimbare a modului de folosință și de dare în arendă a terenului proprietate a administrației publice locale, fără petrecerea licitației publice, în lipsa perimetrului minier, planurilor de dezvoltare a lucrărilor miniere, proiectelor tehnice și de recultivare a terenurilor etc., în baza unui acord verbal a permis SRL „Evrasccon Europe” extragerea neautorizată a substanțelor minerale de argilă de pe terenul cu suprafața de 0,03 ha situat în extravilanul localității, în volum de 1220 m³, în scopul

recultivării gunoștii comunei, cauzând, ca urmare a acțiunilor sale neglijente mediului înconjurător și statului prejudiciu în proporții mari în valoare totală de 146 720 lei.

Cu referire la elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 329 Cod Penal al RM, instanța reține că *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute la alin. (1) art. 329 CP RM îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea corespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor sale de serviciu.

Obiectul material al acestei infracțiuni îl reprezintă corpul persoanei sau bunurile mobile ori imobile. Persoana fizică sau juridică, ale cărei drepturi sau interese ocrotite de lege suferă daune în proporții mari, este victima infracțiunii specificate la alin. (1) art. 329 Cod Penal al RM.

Latura obiectivă a infracțiunii examinate are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea sau inacțiunea de neîndeplinire sau îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; 2) urmările prejudiciabile, și anume - daunele în proporții mari cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Cât privește fapta prejudiciabilă prevăzută la alin. (1) art. 329 Cod Penal al RM, aceasta se particularizează prin aceea că făptuitorul fie nu realizează în genere ceea ce-i revine potrivit competenței de serviciu, fie își îndeplinește obligațiile de serviciu de o manieră necorespunzătoare (adică, la momentul nepotrivit, în volum incomplet, într-un mod inexact, necalitativ etc.).

În procesul de calificare a faptei întâi de toate urmează a fi stabilite - în baza legilor, altor acte normative, ordinelor, instrucțiunilor etc., obligațiile care îi reveneau făptuitorului, sarcinile concrete pe care urma să le îndeplinească acesta.

În niciun caz nu pot fi considerate suficiente afirmațiile abstracte privind o oarecare neexecutare de către făptuitor a obligațiilor de serviciu, privind lipsa unui control adecvat din partea acestuia asupra comportamentului altor persoane, privind lipsa de atenție, diligentă, prudență, vigilență etc. din partea făptuitorului.

Îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu presupune o asemenea conduită a făptuitorului, când acesta, deși acționează în direcția îndeplinirii obligațiilor sale de serviciu, totuși o face într-un mod defectuos, adică altfel decât s-ar fi convenit să le îndeplinească.

Infracțiunea prevăzută la alin. (1) art. 329 Cod Penal al RM este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la alin. (1) art. 329 Cod Penal al RM se caracterizează prin imprudență. Nemijlocit în textul alin. (1) art. 329 Cod Penal al RM sunt enunțate cauzele subiective ale neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor

de serviciu: a) atitudinea neglijentă față de obligațiile de serviciu; b) atitudinea neconștiincioasă față de obligațiile de serviciu. Aceste cauze au un caracter alternativ.

În același timp, lista lor este exhaustivă. De aceea, nu poate fi aplicat alin. (1) art. 329 Cod Penal al RM în cazul în care oricare alte cauze stau la baza neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Neglijență față de obligațiile de serviciu presupune o poziție necugetată, negândită, a făptuitorului. La rândul său, atitudinea neconștiincioasă față de obligațiile de serviciu presupune o poziție de complezență sau o lipsă de onestitate a făptuitorului. Dacă făptuitorul manifestă o atitudine neglijentă față de obligațiile de serviciu, atunci față de urmările prejudiciabile dovedește imprudență concretizată sub formă de neglijență. Dacă însă făptuitorul manifestă o atitudine neconștiincioasă față de obligațiile de serviciu, atunci față de urmările prejudiciabile dovedește fie încredere exagerată, fie neglijență.

În consecință, în situația neglijenței în serviciu având la bază încrederea exagerată, făptuitorul își dă seama de caracterul prejudiciabil al neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor sale de serviciu ca rezultat al atitudinii neconștiincioase față de ele, prevede producerea daunelor în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dar consideră în mod ușuratic că aceste urmări prejudiciabile vor putea fi evitate, în situația neglijenței în serviciu având la bază neglijența, făptuitorul nu-și dă seama de caracterul prejudiciabil al neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor sale de serviciu ca rezultat al atitudinii neglijente față de ele, nu prevede posibilitatea survenirii daunelor în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, deși trebuia și putea să prevadă producerea acestor urmări prejudiciabile.

Subiectul infracțiunii prevăzute la alin. (1) art. 329 Cod Penal al RM este persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii faptei a atins vârsta de 16 ani. De asemenea, subiectul trebuie să aibă calitatea specială de persoană publică.

Conform art. 123 Cod Penal al RM, prin persoană cu funcție de răspundere se înțelege persoana căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin stipularea legii, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice.

Vinovăția inculpatului a fost dovedită integral prin declarațiile reprezentantului părții vătămate Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului, Panciuc Andrian, precum și declarațiile univoce ale martorilor Boboc Dumitru, Stadnic Vasili, Sasu Raisa, Dovganova Maia Uscatu, Ala Vasile, ***** audiați în prezenta cauză penală, care sunt concludente și indică concret la circumstanțele cauzei.

În susținerea aceleiași concluzii vin și materialele cauzei penale după cum urmează:
*Datele de fapt constatate prin informația primăriei s. ***** r-nul Ungheni nr.408 din*

10.10.2017 prin care se confirmă că primăria nu a încheiat cu SRL „Evrasccon Europe”, contracte de dare în folosință/arendă a terenului cu suprafața de 0.03 ha, aflat în extravilanul localității, (f.d. 63); Datele de fapt constatate prin informația SRL „Evrasccon Europe” din 14.02.2018 prin care se confirmă efectuarea lucrărilor de reparație a drumului R1 Chișinău-Ungheni-Sculeni de către întreprindere, (f.d. 78-85); Datele de fapt constatate prin procesul verbal de cercetare la fața locului din 13.04.2018, cu privire la rezultatele examinării teritoriului din limitele s. ***** r-nul Ungheni, unde au avut loc extragerile de argilă, (f.d. 86-90); Datele de fapt constatate prin informația Consiliului local s. ***** r-nul Ungheni prin care se confirmă că Consiliul nu a organizat careva ședințe ordinare sau neordinare la care în ordinea de zi să fie inclusă și ulterior discutată întrebarea de permitere a efectuării lucrărilor de amenajare a gunoștii sau extragere de argilă din extravilanul localității de către SRL „Evrasccon Europe”, (f.d. 127).

Versiunea părții apărării, prin care se conchide necesitatea achitării inculpatului pe motivul că, la data incriminării faptei infracționale, inculpatul se afla în concediu anual, de aceea el nu putea săvârși această faptă, nu poate fi reținută. Or, însuși inculpatul în ședința de judecată a declarat că, el le-a arătat unde să sape groapa, iar apoi a plecat în concediu.

Deci, fapta inculpatului întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.329 alin.(1) Cod Penal, iar după cum rezultă din totalitatea probelor cercetate în ședința de judecată, inclusiv și prin unele din declarațiile inculpatului, s-a dovedit vinovăția lui ***** iar motive de achitare a acestuia nu există.

Astfel, dând apreciere probelor administrate în cauza penală sub toate aspectele complet și obiectiv instanța a ajuns la concluzia că inculpatul *****, se face vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(1) Cod penal, adică, neglijența în serviciu, neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană cu funcție de demnitate publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Potrivit prevederilor art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, ”În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vre-unul din temeiurile indicate la art. 275 pct. 2)-9), 285 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Cod penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă”.

Infracțiunea prevăzută de art. 329 alin.(1) Cod penal, prevede în calitate de pedeapsă amenda în mărime de pînă la 850 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 2 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, fiind calificată ca infracțiune ușoară.

În conformitate cu prevederile art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal, *persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii a expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.*

Astfel fiind stabilite astfel de circumstanțe, instanța constată faptul că sunt aplicabile condițiile prescripției tragerii la răspundere penală în conformitate cu prevederile art.60 alin.(2) Cod penal, și anume, expirarea termenului de 2 ani de tragere la răspundere penală.

În baza celor expuse, instanța va libera de răspundere penală pe *****, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(1) Cod penal în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală prevăzut de art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal.

Astfel, instanța constată că inculpatul a comis o infracțiune care este atribuită, conform art.16 alin.(2) Cod penal, la categoria infracțiunilor ușoare, la locul de trai se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, căsătorit, fără antecedente penale.

Se reține că, inculpatul ***** a comis infracțiunea prevăzută de art. 329 alin.(1) Cod penal, pe parcursul lunii mai anul 2017. Prin urmare, termenul de prescripție de atragere la răspundere penală a inculpatului ***** a expirat în luna mai 2019.

Astfel, la caz, fiind stabilite astfel de circumstanțe, instanța constată faptul că sunt aplicabile condițiile prescripției tragerii la răspundere penală în conformitate cu prevederile art.60 Cod penal, și anume, expirarea termenului de 2 ani de tragere la răspundere penală.

În baza celor expuse, instanța va libera de răspundere penală pe inculpatul Garbuz Vladimir pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(1) Cod penal în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală prevăzut de art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal.

Cheltuieli judiciare, nu au fost suportate.

Corpuri delictive, nu sunt.

Acțiunea civilă, nu a fost înaintată.

În conformitate cu prevederile art.7, 60, 75, 329 alin.(1) Cod Penal, art.384, 385, 389, 392-395 CPP al RM, instanța de judecată,-

HOTĂRĂȘTE:

Se recunoaște vinovat *****, a.n. ******originar din s. ***** r-nul Ungheni, locuitor al s*****r-nul Ungheni, IDNP: ****** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova.

Se încetează procesul penal în privința lui *****, a.n. ******originar din s. ***** r-nul Ungheni, locuitor al s*****r-nul Ungheni, IDNP: ****** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova, din motivul expirării termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

Sentința cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile, prin intermediul judecătoriei Ungheni.

***Președintele ședinței
Judecătorul***

Petru Triboi